

L'Estatut i els partits polítics

Arribat el moment històric de l'aprovació de l'Estatut, són molts els que es pregunten quina serà l'estructura que prendrà la política catalana. Els elements dretistes esperen amb fruïció l'instant en què demanat el poble per exposar de nou la seva voluntat, aquesta es manifesti clarament favorable a la seva ideologia. Hi ha elements d'esquerra que temen que les condicions no resultin molt favorables per renovar l'esclat d'entusiasme de les eleccions passades, però per sobre de l'optimisme dels uns i per sobre del pessimisme dels altres hi ha una altra raó que pesa més que les opinions i aquesta raó ens ve donada pel mecanisme evolutiu de la massa social dels pobles renaixents.

N'hi ha prou amb estudiar els altres moviments nacionalistes que s'han desenrotllat en els nostres dies per trobar-hi un paralelisme tan patent que en aquests moments pot ésser el nostre millor guia.

Tot moviment nacional comença amb un desvetllament que presenta un aspecte purament local. Una simple aspiració autonòmica sembla ésser la màxima finalitat i aquesta aspiració porta indefectiblement com a conseqüència una negativa o una repressió per part del poble dominador. La reacció, però, és immediata, l'oposició comunica al poble sotmès nova vigoria, i el nombre de descontents va en augment. El moviment nacional iniciat per un grup insignificant, va extenent la seva acció radial i es comunica primer a les classes benestants per quan la seva situació és la més favorable per a rebre la influència cultural, base i origen del moviment renaixement. Aquestes classes socials agafen, però, del moviment nacional una part solament de la seva significació. No en fan un moviment generós, sinó que en fan un moviment de classe, amb tots els inconvenients que pot portar per un poble renaixent, el que un sentiment general quedi aca-parat per una classe social.

Aquest esperit de classe porta a un divorci entre les classes benestants i les classes proletàries i observem el fet singular de què el proletariat que és el que precisament havia conservat eurosament les tradicions i l'esperit de raça, és

l'únic que es manté allunyat del moviment renaixent.

Una segona etapa es caracteritza perquè, trencats els motllos on es limitava el moviment nacional, aquest passa al poble i aquell moviment que havia tingut un caire dretista i conservador adquireix de prompte un caire social de reivindicació de classe. En realitat el que passa és que té lloc un canvi profund en l'estructura política. El vertader nacionalisme és l'únic que pot portar-nos a una verdadera democràcia. Els règims imperialistes són per essència absolutistes; en ells un poble porta la directiva que hauria d'ésser repartida entre els pobles que estan sota la seva sobirania i dintre el mateix poble imperialista, és una classe social la que treu profit d'un règim de desigualtat en el qual té la preeminència.

Amb un renaixement nacional, en canvi, té lloc el despertar de tot un poble. No és una classe social, són totes les classes i és perfectament comprensible que les classes proletàries tinguin per llur nombre una influència màxima que porta com a conseqüència la implantació d'un règim verament democràtic.

Aquest és el camí que han seguit totes les nacionalitats renaixents. Finlàndia, Estònia, Lituània, Letònia i Txecoslovàquia són avui els pobles que tenen els règims socials més avançats d'Europa. Si estudiem l'evolució que han seguit fins arribar a aquest alt nivell democràtic, veurem que és idèntic al seguit pel poble de Catalunya. Com la mostra, puix que un article no ens permet altra cosa, anem a donar l'evolució social de la política de Txecoslovàquia. Els primers partits nacionalistes tenien un caire conservador i de dreta, així en l'any 1870 existia el partit dels vells txecs de tendències moderades i el partit dels joves txecs amb violències polítiques, socials i religioses més avançades. Els primers tenien la preponderància, però a mida que avançava el moviment nacionalista, les tendències radicals s'anaven accentuant en els tres aspectes i així veiem com en 1891 els primers foren derrotats prenent la preponderància el partit dels joves txecs. En l'any 1901 observem una

nova avançada de les idees radicals amb l'aparició dels nous partits radical i socialista. En les eleccions de juny de 1911 tingué lloc la desfeta del partit clerical txec que no obtingué ni un lloc. Avui els txecs amos absoluts dels seus destins, han establert pràcticament una de les Constitucions més avançades d'Europa.

El paralelisme amb l'evolució de la política catalana és evident. Aquí també hem tingut un partit de dreta i reaccionari amb la Lliga Regionalista, un partit més avançat amb Acció Catalana, i finalment un partit absolutament d'esquerra amb l'Esquerra Republicana de Catalunya. Un retrocés en aquest camí de llibertat política, social i religiosa, representaria una anomalia històrica que estem segurs que no permetran les masses liberals i particularment les masses treballadores de Catalunya.

ALEXANDRE DEULOFEU

El front únic femení d'Esquerra

La Comissió organitzadora del Front Unic Femení d'Esquerra fins al dia d'ahir havia rebut més de dues-centes adhesions de dones que tenen una representació en la vida política catalana.

Entre aquestes adhesions es compten els noms prestigiosos de Teresina Isern, Aurora Bertrana, Carme Monturiol, Enriqueta Sèculi, Maria Carratalà, Montserrat Graner, Isolina Viladot, Maria Pirellada, Pepeta Coll, Angelina Colubret, Lina Monturiol, i les components de la Unió Socialista de Catalunya.

Sembla que l'intent de les dones catalanes d'Esquerra ha assolit una plasmació carregada de possibilitats, puix que tots ja pot dir-se que estan encara en plena organització, que ha aconseguit agermanar les més valuoses representacions de les diverses tendències polítiques i socials de Catalunya, sota el comú denominador esquerrista, per oposar a la reacció i a l'anti-republicanisme femení.

Unió, doncs, de diverses tendències i credos, el Front Unic Femení d'Esquerra no està lligat a cap disciplina determinada, i sols respon a una finalitat patriòtica, republicana i obrerista.

Notes polítiques

UNA PARABOLA MARINERA

"El Socialista", després d'elogiar el discurs del senyor Sánchez Roman, pronunciat en la discussió de l'Estatut de Catalunya, que diu ha servit per a aclarir l'horitzó polític, afegeix:

"Siguiendo las imágenes marineras que se han hecho estos días, nos atreveríamos a asegurar que el buque está en franquía.

Todo hace presumir que los nuevos oradores se limitaron a empavesarlos como es uso en estos casos.

El S. O. S. que algunos esperaban con señalada impaciencia, sobra. Està de màs, no sirve aun cuando sea un paño bordado en oro y que ha costado y està costando mucho dinero, el que se ha perdido y se està perdiendo en envenenar la cuestión, porque también juega su papel el dinero sucio de los que no se resignan a ver cómo la República va poniendo orden en los problemas heredados.

No sería chocante tampoco que en esta ocasión el señor Lerroux perdiese, como en tantas otras, el buque.

Pero esto es una anécdota, nutrirà de comentarios el entrepuente y nada más.

Lo interesante es que la travesía sea feliz y para que lo sea habrá bastante con que el Estatuto halle la solución adecuada y con que la reforma agraria surta efectos beneficiosos en plazo breve."

Els comunistes tirotegen la presó i el polvorí de La Corunya

Diuen de La Corunya que divendres a la nit, grups que hom suposa eren formats per comunistes, tirotejaren la presó. La força de la guàrdia contestà i el tiroteig durà una hora.

Anteriorment havien apedregat les sentinelles, les quals dispararen repellant l'agressió. Aleshores els grups les tirotejaren.

Des de la presó, hom telefonà a la Comissaria i foren enviades forces de seguretat i de la guàrdia civil.

També arribaren retens d'infanteria i d'artilleria que se situaren a les rodalies de la presó i feren foc de fusell contra els grups.

El polvorí també fou tirotejat.

Entre les forces no hi hagué cap ferit. No s'efectuà cap detenció.